



ДЕРЖАВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА ЕЛЕКТРОННІ ПОСЛУГИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Адміністративний менеджмент
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	3 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	120 год (4 кредити ЕКТС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік Модульна контрольна робота Домашня контрольна робота
Розклад занять	rozklad.kpi.ua По 18 годин лекцій, семінарських занять та лабораторних (комп'ютерного практикуму).
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: кандидат юридичних наук, старший викладач Дяковський Олександр Сергійович, o.dyakovskiy@gmail.com Семінарські, комп'ютерний практикум: Архипова Євгенія Олександрівна, к.філос.н., доцент, evgar55@gmail.com
Розміщення курсу	Google classroom

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Державні інформаційні ресурси та електронні послуги» належить до нормативних дисциплін, які пропонуються до опанування здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Адміністративний менеджмент».

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатності розв'язувати завдання та навчальні кейси, пов'язані із створенням, використанням та захистом державних інформаційних ресурсів та електронних послуг.

Предметом навчальної дисципліни є нормативно-правові та організаційні засади створення і функціонування державних інформаційних ресурсів, надання електронних послуг, зокрема стандарти, принципи і методів захисту інформаційних ресурсів та електронних послуг. Результатом вивчення дисципліни є формування у студентів умінь використовувати державні інформаційні

ресурси та електронні послуги для реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства та фахівця у сфері публічного управління та адміністрування, висувати обґрунтовані вимоги щодо їх змісту, форми та структури, захищеності та доступності тощо.

Навчальна дисципліна у комплексі з іншими освітніми компонентами сприяє розвитку таких компетентностей та результатів навчання:

- програмні результати навчання:

ПРН 07. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПРН 09. Знати основи електронного урядування.

ПРН 18. Забезпечувати формування безпечних умов функціонування людини, суспільства, держави.

ПРН 19. Знати кращі вітчизняні та зарубіжні практики діяльності органів публічної влади.

ПРН 22. Знати основні засади розвитку розумних міст та особливості надання електронних послуг.

- загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

- фахові компетентності:

ФК 03. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;

ФК 04. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;

ФК 09 Здатність впроваджувати інноваційні технології;

ФК 10 Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування;

ФК 11 Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК 13 - Здатність до ідентифікації, оцінювання та управління реальними та потенційними ризиками та загрозами безпеки життєдіяльності людини, держави і суспільства.

ФК 14 - Здатність до порівняння та оцінювання вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічної влади.

ФК 19 - Здатність здійснювати моніторинг та оцінювати рівень надання електронних послуг, визначати стан електронної готовності щодо впровадження електронного урядування на різних рівнях.

Також в результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студенти будуть знати та розуміти загрози ДІР; знати нормативно-правові та організаційні засади надання електронних послуг, створення, та користування ДІР; уміти використовувати ДІР та електронні послуги для реалізації своїх прав і обов'язків як людини та громадянина.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Передумовою вивчення дисципліни «Державні інформаційні ресурси та електронні послуги» є засвоєння окремих тем (підтем) в рамках курсу «Основи інформаційної безпеки» (зокрема, сутність та типи інформації, види інформації за режимом доступу тощо). За структурно-логічною схемою підготовки фахівця дана навчальна дисципліна також пов'язана з дисциплінами «Основи електронного урядування», «Розумні міста та основи сталого розвитку», а окремі теми дисципліни збагачують розуміння тем в межах таких освітніх компонентів як міждисциплінарна курсова робота, практика, підготовка кваліфікаційної роботи, атестаційний екзамен.

3. Зміст навчальної дисципліни

- 1. Державні інформаційні ресурси.** Поняття та загальна класифікація інформаційних ресурсів. Державні та національні інформаційні ресурси. Види державних інформаційних ресурсів. ДІР в контексті використання інструментів е-урядування та е-демократії. Реєстр публічних електронних реєстрів.
- 2. Загрози державним інформаційним ресурсам.** Відомі історичні факти витоку державних секретів та їх наслідки.
- 3. Публічна інформація.** Поняття публічної інформації (ПІ). Види ПІ. Класифікація ПІ за режимом доступу. Взаємозв'язок ДІР та публічної інформації. Організація доступу до публічної інформації. Публічна інформація у форматі відкритих даних.
- 4. Організація захисту ДІР. Державна таємниця.** Встановлення режиму доступу до інформації та визначення ступеня її секретності. Державна таємниця. Державні експерти з питань таємниць. Проблема визначення цінності інформації. Стандарти захисту інформації.
- 5. Публічні та електронні публічні послуги.** Визначення, основні характеристики, класифікація ЕП. Еволюція електронних послуг: історія та сучасні тенденції. Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура систем надання електронних послуг. Моделі організації електронних послуг: B2C, B2B, G2C, G2G. Нормативно-правове забезпечення надання електронних послуг в Україні. Інтерфейс електронної послуги, його проектування. Оцінювання якості електронних послуг, метрики оцінювання. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. Поняття публічних послуг та електронних публічних послуг. Місце публічних електронних послуг в системі е-урядування. Нормативно-правове забезпечення. Класифікація публічних електронних послуг: адміністративні, соціальні, реєстраційні та інші види. Досвід надання електронних послуг в Україні та за кордоном.
- 6. Перспективи розвитку електронних послуг.** Смарт-сервіси: персоналізовані електронні послуги. Розвиток мобільних платформ для надання послуг. Інтеграція електронних послуг у Smart City. Використання Big Data та аналітики у наданні послуг. Майбутні виклики. Перспективи українських електронних послуг у світовому контексті.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базові джерела:

1. Чукот С. А. Загвойська О. В., Цимбаленко Я. Ю. Основи електронного урядування : навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 268 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48921> (дата звернення 10.05.2024).
2. Технології захисту інформації : підручник для студ. спеціальності 122 «Комп'ютерні науки», спеціалізацій «Інформаційні технології моніторингу довкілля», «Геометричне моделювання в інформаційних системах» / Ю. А. Тарнавський; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 2,04 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с.
3. Методичні рекомендації на тему: «Розпорядники інформації». Краматорськ, 2016. URL: <http://justice-dn.gov.ua/index.php/19-publiczna-informatsiya/1077-rozporyadniki-informatsiji> (дата звернення 10.05.2024).

Нормативно-правові акти:

1. Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : затв. пост. КМУ від 8 вересня 2016 р. № 606; зі змінами від 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n47> (дата звернення 10.05.2024).
2. Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 10.05.2018 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/357-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.05.2024).
3. Деякі питання функціонування Національного центру резервування державних інформаційних ресурсів : пост. Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 311. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/311-2023-%D0%BF#n170> (дата звернення 10.05.2024).
4. Звід відомостей, що становлять державну таємницю : затв. наказом Центрального управління Служби безпеки України 23 грудня 2020 року № 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> (дата звернення 10.05.2024).
5. Концепція формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : затв. розп. Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003 р. N 259-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/259-2003-%D1%80> (дата звернення 10.05.2024).
6. Міжнародна хартія відкритих даних. URL: <https://drive.google.com/file/d/0BzOfDKZ6ZGkkeHMTsIFLSl9NR1k/view> (дата звернення 10.05.2024).
7. Положення про систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “Трембіта”: затв. пост. КМУ від 8 вересня 2016 р. № 606 в ред. від 20.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#n14> (дата звернення 10.05.2024).
8. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України : Закон України від 23.02.2006 р. № 3475-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3475-15> (дата звернення 10.05.2024).
9. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення 10.05.2024).
10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення 10.05.2024).
11. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 10.05.2024).
12. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/2657-12> (дата звернення 10.05.2024).
13. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 р. № 1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#n30> (дата звернення 10.05.2024).
14. Про функціонування Реєстру публічних електронних реєстрів : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 р. № 969. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/969-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.05.2024).

15. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг : Закон України від 15 липня 2021 р. № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text> (дата звернення 10.05.2024).
16. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> (дата звернення 10.05.2024).
17. Деякі питання реалізації Закону України “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг” : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.01.2023 р. № 111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-2023-%D0%BF#n28> (дата звернення 10.05.2024).
18. Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні : схвалено розп. Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 р. № 918-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D1%80#Text> (дата звернення 10.05.2024).

Інформація про інші основні та додаткові матеріали або посилання на матеріали чи ресурси, потрібні для вивчення навчальної дисципліни, публікується у гугл-класі.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні дисципліни використовуються різні групи методів, зокрема словесні (розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, коментування тощо), наочні (ілюстрування, презентації, слайди, схеми тощо), практичні (аналіз ситуацій, кейс-стаді, ділові ігри, робота з текстом, мозковий штурм. Також використовуються методи проблемних ситуацій, активізуючих запитань, навмисної помилки. В ході опанування дисципліни використовуються методи індивідуальної та групової роботи. В процесі навчання використовуються сервіс відеоконференцій Zoom, месенджери, Електронний кампус КПІ, також застосовуються різноманітні цифрові інструменти (зокрема, додатки Google Workspace, Miro, Canva, сервіси онлайн-тестування тощо).

Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних і лабораторних робіт, питання до МКР, підсумкового контролю та інші матеріали викладаються в гугл-класі.

Орієнтовний перелік питань, що виносяться на лекційні, семінарські (практичні) заняття та СРС наведено нижче.

Лекція 1. Інформаційні ресурси

1. Вступ до дисципліни. Силабус дисципліни
2. Зміст понять «інформація», «ресурс», «інформаційний ресурс».
3. Ознаки та особливості інформаційних ресурсів. Класифікація інформаційних ресурсів.
4. Види інформаційних ресурсів.
5. Державні та національні інформаційні ресурси.

Завдання на СРС: розкрийте зв'язок ДІР та публічної інформації.

Лекція 2. Загрози державним інформаційним ресурсам

1. Поняття «загроза», «загроза ДІР».
2. Загрози, джерела загроз та вразливості.
3. Види загроз ІР.
4. Канали витоку та перехоплення інформації.
5. Комплексні підходи до класифікації загроз інформаційних систем.

Завдання на СРС:

1. Наведіть приклади випадкових та навмисних загроз ІР різних видів.

2. Назвіть види вірусів (шкідливих програм) за середовищем існування.

Лекція 3. Доступ до публічної інформації (ПІ)

1. ЗУ «Про доступ до публічної інформації». Розуміння публічної інформації в контексті Закону.
2. Володіння та розпорядження інформацією, право власності на інформацію в контексті Закону.
3. Розпорядники публічної інформації.
4. Запит на інформацію та звернення громадян. Гарантії права на доступ до ПІ.
5. Критерії обмеження доступу громадян до ПІ (трискладовий тест).

Завдання на СРС: знайдіть і розберіть кейси використання трискладового тесту.

Лекція 4. Відкриті дані (ВД)

1. Поняття відкритих даних. Принципи ВД.
2. Вимоги до ВД (юридичні, практичні, технічні, соціальні).
3. Публічна інформація у форматі відкритих даних. Види ПІ у форматі ВД.
4. Найкращі практики роботи з таблицями та даними. Що не є ВД.
5. Українські та закордонні джерела (ресурси) ПІ у форматі ВД.
6. Переваги використання ВД у публічному секторі.

Завдання на СРС:

1. Україна у Рейтингу відкритих даних;
2. Оприлюднення ВД у період війни.

Лекція 5. Охорона державної таємниці (ДТ) в Україні

1. Основні терміни та скорочення.
2. Система охорони державної таємниці в Україні.
3. Порядок віднесення інформації до ДТ.
4. Допуск і доступ до ДТ.
5. Охорона ДТ на місцях. Режимно-секретні органи.
6. Забезпечення захисту електронних ДІР.

Завдання на СРС: відповідальність публічних службовців за порушення ДТ.

Лекція 6. Електронні послуги

1. Визначення та основні характеристики електронних послуг (ЕП).
2. Класифікація електронних послуг (державні, комерційні, соціальні).
3. Еволюція електронних послуг: історія та сучасні тенденції.
4. Технологічна основа та архітектура електронних послуг.
5. Моделі організації електронних послуг: B2C, B2B, G2C, G2G.
6. Моніторинг та оцінка ефективності електронних послуг.
7. Побудова довіри до електронних послуг: прозорість, безпека, доступність, підтримка клієнтів.

Завдання на СРС: складіть перелік електронних послуг, якими ви користувались протягом останніх 2-3 років. Спробуйте класифікувати ці послуги. Окресліть власний користувацький досвід (UX) та інтерфейси електронних послуг

Лекція 7: Основи правового регулювання електронних послуг

1. Нормативно-правова база України щодо електронних послуг.
2. Міжнародні стандарти та законодавство в сфері електронних послуг (GDPR, ISO/IEC 27001).
3. Електронний цифровий підпис та його роль у електронних послугах.
4. Виклики правового регулювання: кібербезпека, транскордонні послуги, персональні дані.

Завдання на СРС: приклади судових кейсів, пов'язаних з електронними послугами.

Лекція 8. Публічні електронні послуги

1. Публічні електронні послуги та їх місце в системі е-урядування. Нормативне забезпечення
2. Класифікація публічних електронних послуг : адміністративні, соціальні, реєстраційні та інші види.
3. Інфраструктура державних електронних послуг
4. Український досвід впровадження публічних електронних послуг.
5. Зарубіжний досвід надання публічних електронних послуг.
6. Виклики впровадження державних е-послуг (кібербезпека, доступність, інституційний опір та відсутність цифрової грамотності
7. Перспективи розвитку державних електронних послуг в Україні

Завдання на СРС:

Як ви оцінюєте зміни в системі публічних електронних послуг у період війни? Підготуйтеся до дискусії на тему «Чи готова Україна до повної цифровізації державного управління?»

Лекція 9. Тренди та перспективи розвитку електронних послуг

1. Смарт-сервіси: персоналізовані електронні послуги.
2. Розвиток мобільних платформ для надання послуг.
3. Інтеграція електронних послуг у Smart City.
4. Використання Big Data та аналітики у наданні послуг.
5. Майбутні виклики: кіберзагрози, регуляторні обмеження, доступність.
6. Перспективи українських електронних послуг у світовому контексті.

Завдання на СРС: яких електронних послуг вам не вистачає? Яким ви бачите майбутнє електронних послуг в Україні?

Орієнтовні теми семінарських занять

1. Сутність, ознаки та види інформаційних ресурсів.
2. Загрози ДІР
3. Публічна інформація (ПІ). Доступ до ПІ
4. Організація роботи органів влади з публічною інформацією
5. Публічна інформація у формі відкритих даних

6. Державна таємниця та технічний захист інформації
7. Боротьба за державні секрети
8. Електронні публічні послуги
9. Захисти ДКР

Орієнтовні теми практикумів

1. Реєстр публічних електронних реєстрів та національний реєстр е-ресурсів
2. ДІР, які висвітлюють інформацію щодо війни РФ проти України.
3. ДІР у сфері охорони здоров'я.
4. ДІР щодо працевлаштування та стажування / для молоді / у сфері освіти
5. ДІР у сфері економіки / екології / туризму / культури / спорту / тощо (вільна тема)
6. Набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних
7. Цифрові трансформації, онлайн-сервіси та електронні послуги офіційних органів.
8. Оцінювання якості електронних послуг.
9. МКР, дозахисти практикумів.

6. Самостійна робота студента

Питання до самостійного опрацювання для студентів денної форми навчання зазначені в планах лекційних та практичних занять.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за засвоєння теоретичних знань, розвиток практичних умінь та навичок, а також на стимулювання активності студентів на заняттях. Вітається вільне висловлювання студентами своєї позиції щодо питань, які розглядаються на заняттях, та самостійний пошук додаткової інформації.

Відносини між студентами та викладачем здійснюються на партнерських засадах. Студенти можуть ініціювати внесення окремих питань/тем до розгляду на заняттях. По суперечливим питанням студенти можуть відстоювати свою, відмінну від позиції викладача, точку зору, належним чином її аргументуючи (дискусії на парах, апеляції щодо оцінених завдань).

Відвідування занять

Сам факт **відвідування** лекцій, семінарських / практичних занять не оцінюється. Оцінюється виключно робота, яку студенти виконують на заняттях (зокрема, відповіді на семінарських заняттях, виконання практичних, контрольних та самостійних робіт). Невиконання студентами цих видів робіт може призвести до виникнення академічної заборгованості. Студентам також рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний матеріал, розбираються та аналізуються практичні та самостійні роботи, що сприяє кращому розумінню матеріалу студентами.

Практичні завдання під час дистанційного навчання виконуються в асинхронному режимі та мають бути здані в обумовлені строки.

Пропущені контрольні заходи та заняття

Пропущені **самостійні роботи та експрес-контрольні** у формі відкритих питань не відпрацьовуються. Можливо отримання балів за виконання протермінованих / пропущених контрольних заходів, якщо вони проводились у формі закритих тестів (у такому разі доступ до тесту надається в індивідуальному порядку).

Способи ліквідації заборгованостей, які виникли через певні форс-мажорні обставини у студентів, обговорюються в індивідуальному порядку.

Засоби комунікації

Каналами зв'язку є:

- повідомлення через гугл-клас (загальна інформація з дисципліни, завдання, матеріали, особисті повідомлення);
- месенджери Viber та Telegram (особисті повідомлення, оперативний зв'язок);
- особистий номер телефону та електронна пошта (резервний спосіб зв'язку).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти (індивідуально чи групою) мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів, і розраховувати на неупереджений його розгляд.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами

Академічна доброчесність та норми етичної поведінки

Політика та принципи академічної доброчесності, норми етичної поведінки студентів та викладачів визначені у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Робота, у якій виявлено порушення принципів академічної доброчесності, не приймається. За таку роботу бали анулюються, а також можуть бути нараховані штрафні бали.

При використанні інструментів ШІ студенти мають враховувати "Політику використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського" (розміщення: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>), зокрема те, що використання ШІ для створення враження, що здобувач знає більше, ніж є насправді, є академічним порушенням.

Політикою дисципліни дозволено використовувати інструменти генеративного ШІ при підготовці до занять та виконанні окремих завдань з дисципліни. В той же час, студенти мають пам'ятати про обмеження, притаманні будь-яким системам ШІ. Студенти повинні **сприймати згенерований ШІ текст критично**, що, окрім іншого, потребує достатнього для виявлення можливих помилок ШІ рівня розуміння матеріалу студентами. Категорично заборонено видавати згенеровані ШІ матеріали як результат власної самостійної роботи без подальшого опрацювання, перевірки та верифікації.

Завдання, які передбачають використання у вашій відповіді тексту з якогось (будь-якого) джерела, завжди матимуть пряму вказівку на те, що такий текст можна / треба використовувати.

У всіх інших випадках, навіть якщо на цьому прямо не наголошено, передбачається власна відповідь студента. Не переписуйте з інтернету та не використовуйте відповіді своїх колег – бережіть свою репутацію та власні бали.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: відповіді на семінарських заняттях, виконання практичних робіт, експрес-опитування.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Рейтингова система оцінювання (денна форма навчання)

Вид роботи	Бали	Кількість	Сума, не більше
1. Активність на семінарських заняттях	3	-	9
2. Тематичні завдання, контрольні тести	2-6	~5	20
3. Виконання практичних робіт (комп'ютерний практикум)	4	8	32
4. Домашня контрольна робота	16	1	16
5. Модульна контрольна робота	23	1	23
Всього:			100

Критерії оцінювання складових PCO та додаткова інформація

1. Активність на семінарських заняттях передбачає:

- доповідь з презентацією – до 2,5 балів (у доповіді детально розкривається одне з питань семінару; не більше 3 доповідей за семестр),
- інші види усної активності (доповнення, активна участь у дискусіях, обговоренні всіх питань семінару тощо) – до 2,5 балів за заняття.

За один семінар можна отримати до 3 балів. Максимальна кількість балів за активність на семінарах дорівнює 9 балів.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) та участь у обговоренні всіх питань семінару; під час доповіді (обговорення) здобувач демонструє повне знання / розуміння навчального матеріалу, подає інформацію логічно, правильно і обґрунтовано використовує термінологію, методи тощо, приймає необхідні рішення, наводить доцільні приклади, вільно інтерпретує інформацію та може застосувати теоретичні знання при розгляді конкретних практичних ситуацій чи кейсів: від 2,7 до 3 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації); активна участь у обговоренні більшої частини питань семінару; або під час доповіді (обговорення) спостерігається незначне порушення логіки викладення; здобувач добре володіє термінологією, але має деякі складнощі при аргументації чи відповіді на практичні питання: від 2,3 до 2,6 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь здобувача/здобувачки (не менше 60% потрібної інформації), засвоєно основний теоретичний матеріал, але допускаються неточності та

окремі прогалини в знаннях, відсутня або хибна інтерпретація матеріалу; або активна участь в обговоренні кількох питань семінару: від 1,5 до 2,2 балів;

- «достатньо» – окремі коментарі по питанням семінару, висловлення своєї думки, яка ґрунтується на життєвому досвіді, а не на попередньо опрацьованому матеріалі: 0,5-1,4
- «незадовільно» — відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» (для доповідей) чи до «достатньо» - для інших видів активності – 0 балів.

2. Тематичні завдання, контрольні тести

Експрес-контрольні у формі тестів та тематичні завдання виконуються на семінарах за питаннями, які розглядались на поточному / попередньому семінарському занятті чи лекції.

Оцінку за ці завдання отримують всі студенти групи, які були присутні на парі.

Експрес-контроль передбачає закриті тестові питання з однією правильною відповіддю чи мультिवибором. Правильна відповідь на питання оцінюється в один бал. Оцінка виставляється шляхом переведення балів, отриманих за тест, в складову РСО. Наприклад, в тесті 12 питань, максимальна кількість балів за тест – 12, складова РСО = 4 бали, тобто 12 тестових балів /3 =4 бали. Якщо результат тестування складає менше 60% від максимального балу, тест вважається нескладеним та оцінюється в 0 балів.

Критерії оцінювання кожного контрольного заходу оголошуються перед контрольним заходом та/або прописуються у гугл-класі.

Тематичні завдання пропонуються у вигляді кейсів, відкритих питань, ділових ігор тощо. Максимальна оцінка за виконане тематичне завдання – 3 бали.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації); студент демонструє гарне володіння матеріалом, чітке розуміння термінології, може вільно використовувати теоретичний матеріал для виконання практичного завдання – 2,7-3 бали.
- «добре» – повна відповідь з несуттєвими недоліками (не менше 75% потрібної інформації); спостерігається незначні прогалини в розумінні теоретичного матеріалу, студент робить окремі помилки при виконанні практичних кейсів – 2,3-2,6 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), засвоєно основний теоретичний матеріал, але допускаються прогалини, студент виконує практичні завдання із помилками: 1,8-2,2 бали;
- «незадовільно» — відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

3. Виконання комп'ютерного практикуму

Максимальна кількість балів за виконання комп'ютерного практикуму складає 4 бали *8 завдань = 32 бали.

Критерії оцінювання

- «відмінно» – завдання виконано вчасно і в повному обсязі; під час пари або захисту здобувач демонструє гарне знання і розуміння теорії (не менше 90% потрібної інформації), добре розуміє логіку та технологію виконання завдання, може аргументовано пояснити прийняте рішення, інтерпретувати отримані результати; може запропонувати алгоритм рішення у іншій ситуації (наприклад, яка відрізняється від його варіанту) – 3,6-4 бали.
- «добре» – завдання виконано майже в повному обсязі та/або із незначним порушенням дедлайну; під час пари або захисту роботи здобувач демонструє знання теорії на рівні не

менше 75%, в цілому добре розуміє логіку та технологію виконання завдання, може пояснити прийняте рішення – 3,0-3,5 балів;

- «задовільно» – завдання виконано майже в повному обсязі, але здане із суттєвим порушенням дедлайну; або здобувач демонструє засвоєння основного теоретичного матеріалу (на рівні не менше 60%), але допускає неточності та окремі прогалини в знаннях, має труднощі із поясненням і розумінням окремих етапів виконання завдання, демонструє шаблонне пояснення матеріалу та прийнятого рішення – 2,4-2,9 балів;
- «незадовільно» — робота не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

4. Домашня контрольна робота (ДКР)

В межах дисципліни передбачено виконання ДКР, за яку можна заробити до 16 балів. Мінімальна позитивна оцінка = $16 \cdot 0,6 = 9,6$ балів.

Бали розподіляються наступним чином:

- виконання вимог щодо змісту – до 12 балів;
- виконання вимог щодо оформлення та захисту – до 4 балів.

Вимоги до змісту: розкриття заявленої теми, виконання поставлених задач, структурованість та логічність матеріалу, наявність приладів (кейсів), якісні та різноманітні джерела.

Вимоги щодо оформлення та захисту: оформлення тексту роботи / звіту, правильне оформлення посилань; структурована презентація, лаконічна та змістовна доповідь, володіння матеріалом, вміння відповісти на уточнюючі питання.

Детально вимоги до змісту розкриваються у методичних вказівках до виконання ДКР, які будуть розміщені в гугл-класі.

5. Модульна контрольна робота (МКР)

МКР проводиться в кінці семестру і охоплює всі питання, які виносились на лекції та семінарські заняття. МКР передбачає надання здобувачем відповідей на тестові питання закритого типу. Правильна відповідь на питання оцінюється в один бал. В тесті 23 питання, тобто максимально за МКР можна заробити 23 бали. Якщо здобувач надав правильні відповіді менше ніж на 60% питань (набрав менше 13 балів), то МКР вважається незарахованою і здобувач отримує 0 балів.

Заохочувальні бали нараховуються за:

- повідомлення на семінарському занятті за результатами опрацювання новітньої наукової літератури – 3 бали;
- участь в конференції (за тематикою дисципліни) – до 4 балів.
- публікація статті (за тематикою дисципліни) – до 10 балів (також можливе зарахування відповідних самостійних робіт, доповіді чи МКР, що обговорюється в індивідуальному порядку).
- проходження онлайн-курсів, зазначених у п.9 (за умови пред'явлення відповідного сертифікату, отриманого в цьому семестрі) – 3-6 балів (або можливе зарахування відповідних самостійних робіт чи поточних завдань).

Загальна кількість заохочувальних балів не може перевищувати 10.

Штрафні бали нараховуються за роботи, виконані з порушенням академічної доброчесності, а також за недотримання термінів здачі робіт. В умови здачі робіт можуть вноситись зміни – в залежності від поточної ситуації в країні.

Атестація студентів денної форми навчання проводиться двічі за навчальний семестр (на 8 та 14 тижнях). Студент є атестованим, якщо його поточний рейтинг складає не менше половини максимально можливого балу на момент виставлення атестації.

Для отримання заліку з навчальної дисципліни «автоматом» потрібно мати 1) рейтинг не менш ніж 60 балів, 2) зараховану ДКР. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, пишуть заліковий тест. При цьому попередній рейтинг студента з навчальної дисципліни скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікового тесту та балів за індивідуальне завдання, яка є остаточною.

Умовою допуску студента до залікової контрольної роботи є рейтинг від 45 балів, зарахована ДКР, зараховано не менше 4 практичних робіт.

Умови допуску до залікової роботи

Вид роботи	Умова
1. Практичні роботи	Зараховано не менше 4
2. ДКР	Зарахована
3. Загальний семестровий рейтинг	Не менше 45 балів

Заліковий тест містить 42 закритих запитання, які формулюються на основі матеріалу, розглянутого на лекціях, семінарах та практичних. Максимальна оцінка за заліковий тест складає 84 бали. 84 балів (тест) + 16 балів (ДКР) = 100 балів.

Якщо студент правильно відповів менше ніж на 60% запитань, залік вважається нескладеним (тест оцінюється в 0 балів).

Підсумкова оцінка формується шляхом переведення суми балів, отриманих за:

- семестрові завдання (для тих, хто отримує залік «автоматом») або
- заліковий тест та індивідуальне семестрове завдання (ДКР) (для тих, хто складав залік)

згідно з таблицею, наведеною нижче.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Онлайн-курси

Визнання результатів навчання, набутих через неформальну освіту, здійснюється у відповідності до [Положення](#). За проходження онлайн-курсів за тематикою дисципліни (за умови пред'явлення відповідного сертифікату, отриманого в цьому семестрі) та програми курсу (обсяг курсу, перелік тем) студенту можуть бути зараховані бали за виконання певних поточних завдань або нараховані заохочувальні бали у обсязі до 10% семестрового рейтингу.

Деякі онлайн-курси за тематикою дисципліни¹:

Міжнародні реєстри: як шукати і знаходити - https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+IR101+2021_T3/about

Доступ до публічної інформації: від А до Я – https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PI101+2017_T1/about

Доступ до публічної інформації для розпорядників – https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PIM101+2017_T3/about

Доступ до публічної інформації для громадських активістів – https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PIPA101+2017_T3/about

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для всіх студентів з особливими освітніми потребами. У разі потреби завдання можуть бути скориговані.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доцентом кафедри теорії та практики управління, кандидатом філософських наук, доцентом Архиповою Євгенією Олександрівною

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 15 від 07.06.2024 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024).

¹ Для визнання результатів цих онлайн-курсів програма курсу не потрібна.